

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران: تراز منفی تجاری واردات را به مشکل مبدل کرده است

سرمایه نحوه واردات توسط دولت و عدم دخالت دادن بخش خصوصی، میزان صادرات و نوع آن و همچنین عدم تطابق میزان صادرات و واردات، واردات را به يك مشکل مبدل کرده است.»

این گفته پدram سلطانی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «سرمایه» است. در حالی که وزیر کار و امور اجتماعی اخیراً در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری نسبت به واردات بی‌رویه محصولات نهایی به کشور به خصوص ورود گسترده شکر که به تولیدکنندگان داخلی لطمات جبران ناپذیری وارد می‌کند و همچنین تصمیم‌سازی‌های مغایر با تولید ملی در بخش بازرگانی اظهار نگرانی کرده است، وزیر بازرگانی و معاون وی، اتخاذ این نوع سیاست‌ها را به منظور جلوگیری از افزایش قیمت‌ها در بازار داخل اعلام می‌کنند. طبق قانون برنامه چهارم توسعه هیچ مانعی برای تجارت کالا وجود ندارد این دلیل بارها از طرف وزیر بازرگانی در مورد واردات و صادرات عنوان شده است.

همچنین وزیر بازرگانی در پاسخ به ابهامات مطرح شده در زمینه «واردات تولیدات نهایی در برخی کالاها مانند شکر و تاثیر آن بر تولید ملی» توضیح داد، سیدمسعود میرکازمی در این زمینه به ایسنا گفت: «اظهارات اخیر در مورد بخش بازرگانی به دلیل عدم درک صحیح از حوزه بازرگانی و موقعیت حساس کشور است.» وی تصریح کرد: «به دلیل میثاقی که با رئیس‌جمهوری بسته‌ام، علاقه‌مندم این موضوع در داخل دولت دنبال شود تا وحدت رویه در دولت دچار تزلزل نشود.»

به گزارش «سرمایه» در دو سال گذشته و در دولت نهم، میزان ورود کالاهای مصرفی و واسطه‌ای رشد چشمگیری داشت به طوری که میزان ورود این کالاها در سال ۸۵ نسبت به ۸۳ به ترتیب ۷۷/۷ و ۷۹/۳ درصد افزایش یافته است.

افزایش واردات در حالی صورت می‌گیرد که کشور با کاهش در بخش صادرات رویه‌رو است. این در حالی است که بسیاری از مسؤولان افزایش واردات را همگام با افزایش صادرات عنوان می‌کنند اما بسیاری از کارشناسان افزایش در بخش صادرات را ناشی از تاثیر فروش مواد پایه نفتی عنوان می‌کنند.

از سوی دیگر، چندی پیش محمد جهرمی، وزیر کار و امور اجتماعی در سیزدهمین همایش توسعه صادرات غیرنفتی در تبریز از روند صادرات غیرنفتی و نبود استراتژی توسعه آن انتقاد کرده و گفت: «بیش از ۸۰ درصد از ۱۶ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی را قبول ندارم چرا که این میزان به صادرات مواد خام و پتروشیمی تعلق دارد که در سایر کشورها با ارزش افزوده ۲۰۰ برابر صادر می‌شود.»

طبق بخشنامه گمرک از ابتدای سال ۸۰ براساس جلسات شورای عالی صادرات و تبصره ۲۹ قانون بودجه

سال ۸۰ به منظور یکنواخت کردن فعالیت‌های آماری ثبت آمار، صادرات تمامی فرآورده‌های نفتی به استثنای نفت خام، گاز طبیعی، نفت کوره، نفت سفید، نفت گاز، نفت و میعانات گازی که توسط شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران صادر و تابع مقررات خاص خود است جزو آمار صادرات غیرنفتی ثبت می‌شود. براساس بخشنامه فوق، میعانات گازی نباید در میزان صادرات غیرنفتی به ثبت برسد اما در حال حاضر میعانات گازی در این آمار لحاظ شده و بخش اعظمی از صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص داده است. به عقیده پدram سلطانی عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران نیز بخش خصوصی همواره موافق اقتصاد آزاد و تنظیم بازار توسط مکانیسم بازار است که البته این کار باید بدون دخالت دولت و توسط بخش خصوصی انجام شود.

او با اشاره به مشکل نبود سیستم خرده‌فروشی منسجم در کشور گفت: «در کشورهای پیشرفته اطلاع از کمبودهای بازار توسط فروشگاه‌های بزرگ و شرکت‌های اداره کننده آنها صورت می‌گیرد اما در ایران سوپر مارکت‌های کوچک و متعدد نمی‌توانند کار آنالیز میزان عرضه و تقاضای بازار را انجام دهند بنابراین دولت باید تا فراهم شدن زمینه‌های ایجاد این نوع از فروشگاه در کشور، اطلاعات لازم در زمینه بازار را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد نه آنکه خود اقدام به واردات کند. همچنین باید با برداشتن موانع کمک کند تا صادرات نیز به همان اندازه رشد کند».

تراز منفي تجاري مشكل‌زاست

سلطانی همچنین تراز نامتعادل تجاری ایران را مشکل می‌داند. وی معتقد است که در هر کشور در حال توسعه‌ای صادرات و واردات به همراه هم رشد می‌یابند که وزنه به نفع صادرات است اما در ایران این موضوع به عکس اتفاق افتاده است.

به گفته او نمی‌توان به تنهایی واردات را متهم کرد بلکه مشکل در خود ماست. مشکلات داخلی و خارجی مانع از صادرات به نحو مطلوب است به نحوی که صادرکننده در این زمینه مشکلات فراوان دارد و دولت نیز کمکی به رفع این مشکلات نمی‌کند.

وی با اشاره به مشکلات در زمینه محدودیت‌های بانکی که توسط برخی کشورها صورت گرفته است از عدم تلاش دولت در این زمینه انتقاد کرد.

سلطانی تصریح کرد: «به غیر از مذاکرات سیاسی در بخش مذاکرات اقتصادی کاملاً منفعل هستیم و مسوولان کشور سعی نمی‌کنند که موانعی مانند تحریم بانکی را با مذاکره حل کنند».

این فعال بخش خصوصی تأکید کرد: «بانک مرکزی برای مقابله با این بحران هیچ راهکار مشخصی ندارد در حالی که باید با همکاری تمام بانک‌ها کمیته مدیریت بحران ایجاد کند تا بتواند راهکارهای مبارزه با این مشکلات را به روز تعریف کند».

بي‌خبري سواره از بياده

سلطانی در ادامه با اشاره به آنکه «دولت به راحتی نفت را به فروش می‌رساند»، گفت: «حتی در بخش صادرات میعانات گازی و پتروشیمی نیز که با رشد خوبی در صادرات مواجه بوده است، از قبل پروژه‌ها فاینانس بوده و در حقیقت عملاً صادر نمی‌کنیم بلکه پول صادرات آن بابت بدهی‌ها پرداخت می‌شود. در بخش نفت نیز همین‌طور است به نحوی که بخشی از آن فاینانس است یا از طرق دیگر پول آن به راحتی دریافت می‌شود».

او ادامه داد: «متأسفانه صادرکننده بخش خصوصی ابتدا باید جنس خود را صادر کند و بعد به راحتی نمی‌تواند پول خود را دریافت کند و به تدریج نسبت به کار صادرات بی‌انگیزه خواهد شد اما از آنجا که دولت خود مشکلی احساس نمی‌کند فکر می‌کند بخش خصوصی هم مشکلی ندارد».

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با اشاره به مشکلات داخلی در بخش صادرات مانند فضای نامطلوب کسب و کار گفت: «در وضعیت فعلی بستر ناهمواری برای صادرات وجود دارد. وظیفه بسترسازی برعهده دولت است که مسایلی مانند بازارسازی، تسهیل قوانین و تدوین برنامه‌های استراتژیک را در برمی‌گیرد».